

Kázeň z evanjelických Služieb Božích, Bratislava Nový kostol, 18.00 h,
20. nedeľa po Trojici, 30. 10. 2022, ES 315, 448, 235, Žalm 119, 101 – 108, A 88

Efezským 5, 15 – 21: „¹⁵ Prísne teda dbajte, ako obcujete, nie ako nemúdri, ale ako múdri. ¹⁶ Vykupujte čas, lebo dni sú zlé. ¹⁷ Preto nebuďte nerozumní, ale rozumejte, čo je vôľa Pánova. ¹⁸ A neopíjajte sa vínom, v ktorom je roztopašnosť, ale buďte naplnení Duchom. ¹⁹ Hovorte medzi sebou v žalmoch, hymnách a duchovných piesňach, spievajte a plesajte Pánovi srdcom. ²⁰ Dobrorečte stále za všetko Bohu a Otcovi v mene nášho Pána Ježiša Krista. ²¹ Buďte si vspolok poddaní v bázni Kristovej.“

Milí bratia a milé sestry!

Zrejme viacerí poznáte film „Vesničko má středisková“. V ňom milovník kina Otík Rákosník ako argument, prečo by sa on – jednoduchý závozník na dedinskom družstve presťahoval do Prahy – odpovie: „57, 57 biografů mají“.

V priebehu filmu nášho života **máme k dispozícii** nie 57, ale 1 440. Nie kín, ale minút. **Každý deň máme naporúdzi 1 440 minút.** Veľa, či málo?

Pán Boh nám dal dosť času na to, čo je podstatné – „... aby sme sa naučili milovať, a tak sa pripravili na stretnutie s Večnou láskou“ (Abbé Pierre).

Téma dnešnej nedele znie: **Stratená príležitosť.**

Božie slovo nás napomína, aby sme dávali dobrý pozor, ako žijeme. Putovať životom môžeme rôzne: ako nemúdri alebo ako múdri. Pán Ježiš povedal: „*Ja som svetlo sveta. Kto mňa nasleduje, nebude chodiť v tme, ale bude mať svetlo života*“ (J 8, 12). **Byť múdrymi znamená nasledovať Krista,** ktorý je „*Božia moc a Božia múdrosť*“ (1K 1, 24).

Všetci si dávame záležať na tom, čo má pre nás význam: na vzdelaní, práci, rodine... Každá vec, ktorá stojí za námahu, vyžaduje starostlivosť. Práve tak aj kresťanský život. Má nám na ňom záležať. **Čím sa vyznačuje múdrosť kresťanov – ľudí, ktorí ako deti svetla kráčajú s Pánom Ježišom, ktorí Ho nasledujú?**

1. Múdri ľudia čo najlepšie využívajú svoj čas, lebo dni sú zlé. Nerozumní nepočítajú s Božím súdom, s tým, že sa budú Pánu Bohu zodpovedať. Z Písma nám znie: „*Vykupujte čas*“ – gr. „*kairos*“ – **Bohom darovaný čas,** príležitosť, ktorú nám Pán dáva. V Liste Jakuba (4, 14) čítame: „*Ved' neviete, čo bude zajtra s vaším životom.*“ Prítomnosť je jediná časť času, ktorú máme k dispozícii. Božie slovo nás vyzýva konať to, čo je správne v tomto momente. **Odovzdať Pánovi Ježišovi nečistotu,** ktorá chce okupovať naše vnútro. **Prijímať Kristovu lásku,** dovoliť Jeho slovu a láske, aby nás plnili. Tiež **pomáhať tým, ktorí sa chcú dostať z temnoty do Božieho svetla** (B. Pleijel). Čas nik z nás nemôže natiahnúť. **Čas je zadarmo, ale späť ho nezískame ani za všetky poklady sveta.**

2. Ľudia múdri v Božích očiach rozoznávajú Božiu vôľu.

Mnohí ľudia nerozumejú, čo je Božia vôľa. Žijú podľa vlastnej vôle. A potom nezriedka Bohu vytýkajú, keď ich život, ich vzťahy uviaznu v slepej uličke. Zase iní čakajú na lepšie časy. Na „potom“ – keď skončí školu, keď dokončí, to či ono. **No máme vidieť nie len zlobu doby, ale aj príležitosti dané nám Bohom. Potrebujeme predovšetkým nie lepšie pomery, ale verne hľadať Božiu vôľu. Sotva čo je v živote dôležitejšie.** Vo svete pôsobia aj iné vôle, vedú však na scestie. Pán Ježiš nás učil modliť sa: „*Otče... nech sa stane nie moja vôľa, ale Tvoja*“ (L 22, 42). **Aby sme sa naučili rozumieť, čo je vôľa Pánova, potrebujeme počúvať Božie slovo, čítať Bibliu.** V nej nájdeme všeobecné princípy na to, aby sme sa charakterom čím väčšmi podobali Kristovi. Je však aj nemálo detailných rozhodnutí – týkajúcich sa veľmi konkrétnych vecí v našom živote: napr. voľby nášho povolania, manželky/manžela... Aj v nich nám môže posvietiť Sväté písmo, ale tieto rozhodnutia prijímame aj po dôkladnom uvažovaní, modlitbách a neraz i po porade so skúsenými kresťanmi. Pred Bohom múdri ľudia rozumejú, čo je vôľa Pánova, kým nerozumní si namýšľajú, že život zvládnu aj bez Krista, Jeho slova.

3. Múdri ľudia sa neopíjajú. Aj nedávne dopravné nešťastie na Zochovej ul. potvrdilo, že alkohol spôsobuje, že sme vydaní napospas tomu, čo by sme sami nechceli. Jeho

vplyvom človek stráca zdravý úsudok a dáva priechod nekontrolovaným činom. V Pavlovom varovaní neopíjať sa, je aj narážka na kult pohanského boha Dionýza, pri uctievaní ktorého sa alkohol používal na dosiahnutie vytrženia.

Pre nás kresťanov sú Služby Božie chvíľou, keď získavame odstup od nášho všedného života. Nejde však o dosiahnutie nejakej náboženskej extázy, v ktorej unikneme problémom a vymaníme sa z nich. Vedť kresťanstvo nie je ópium. Na Službách Božích **ide o to, aby sme sa na náš život a problémy pozreli z iného – z Božieho hľadiska. Preto sa máme dať plniť Svätým Duchom.** Jeho ovocím nie je strata sebakontroly, ale sebaovládanie (G 5, 23 ekumen. preklad).

4. Múdri ľudia sa dajú plniť Duchom. V Ev. Matúša (12, 43 – 45) čítame, že nestačí byť iba očistený, oslobodený od zlého: „*Keď nečistý duch vyjde z človeka, blúdi po miestach bez vody a hľadá odpočinok, ale nenachádza. I povie si: Vrátim sa do svojho domu, odkiaľ som vyšiel. A keď príde, nájde ho prázdny, vymetený a vyzdobený. Vtedy odíde, vezme so sebou sedem iných duchov, horších, ako je on sám, a vojdú, prebývajú tam. A tak sú posledné veci onoho človeka horšie než prvé.*“

Na Službách Božích máme byť nielen očistení od hriechu, ale vždy znova a znova plnení silou Božieho slova a Kristovou láskou. Ježišove slová sú duch a život. Naše vnútro nemá zostať prázdne. Duchom naplnení kresťania sú

tí, ktorí sa otvárajú vplyvu Božieho slova. **Duch Svätý v nás zapaluje a obnovuje nadšenie**, vládne nám zvnútra. **S Ním náš život nie je uvädnutý.**

Žiaľ, aj nemálo ľudí, ktorí sa hlásia k cirkvi, žije bezducho. Bez vnútornej radosti, ako keby ich ustavične boleli zuby. Zrejme s tým i sami máme skúsenosť.

Znakom života naplneného Svätým Duchom je spoločenstvo. Nezoberanie sa iba sebou či chybami druhých, ale reč, ktorá buduje – **vzájomné povzbudzovanie sa žalmami.** – Žalmy boli **modlitbami** Božieho ľudu i duchovými piesňami.

K životu plnenému Duchom patrí aj **spev, plesanie v srdci.** Nie zloba doby sa má usídlieť v našom vnútri, ani problémoví ľudia, ale vďačnosť. „*Dobrorečte stále za všetko Bohu a Otcovi v mene nášho Pána Ježiša Krista.*“ Koľkože hundrania a reptania bolo už u starozmluvných Izraelcov?! Pritom ich Mojžiš viedol z otroctva do slobody. Šomranie je hriech, ktorý sa opakuje z generácie na generáciu.

Kto je plnený Svätým Duchom, nie je plný mrzutosti a sťažností, ale **používa jazyk vďačnosti.** Ďakuje *za všetko Bohu a Otcovi.* Iste, nie za zlé veci, ale *v mene nášho Pána Ježiša Krista* ďakuje za to, že Boh vie aj zlo obrátiť na dobro – veď „*milujúcim Boha ... všetky veci slúžia na dobro*“ (R 8, 28).

Keď vieme, že sme milovaní, naše vnútro sa rozozvučí. Vieme, že Pán, ktorý nás miluje nám môže pomôcť a my Mu smieme všetko predložiť.

Ešte jeden znak človeka plneného Svätým Duchom uvádza List Efezským: **schopnosť podriaďiť sa.** Neznamená zničiť sa, ani sa falošne hrať na pokorného. Ide o podriadenosť v báňni Kristovej. Keď žijem v Ježišovej blízkosti, odvážim sa byť malý bez toho, aby som mal pocit menejcennosti. Kto hľadá len svoje záujmy, možno nechtiac, no predsa prezrádza, ako málo má z plnosti Ducha.

Zodpovedné **využívanie času, rozoznávanie Božej vôle, neopíjanie sa, ale život v plnosti Svätého Ducha** – to sú **charakteristiky múdrosti** – počínania si tých, ktorí sa odvažujú žiť podľa slov Pána Ježiša.

Prejavujú sa pri nich ozdravujúce výsledky pôsobenia Ducha Svätého: **spoločenstvo – vzájomné povzbudzovanie sa žalmami, modlitbami, spev, plesanie v srdci, vďačnosť a schopnosť vzájomne sa podriaďovať.**

Božie slovo nám to spomína, aby náš život nebol stratenou príležitosťou. Pán nás prijal, takých, akí sme, no nechce nás nechať takými, akých nás našiel. Obetoval sa za nás a dal nám dost času „aby sme sa naučili milovať, a tak sa pripravili na stretnutie s Večnou láskou.“ Amen.

Použitím myšlienok teológov: Bengt Pleijel, Petr Pokorný, J.ohn R. W. Stott, Ľudovít Fazekaš a Matthias Krieser: **Martin Šefranko, evanjelický a. v. farár**